

Oko Svevida, najpoznatijeg paganskog slovenskog božanstva, koje u ovim pjesmama ima i ulogu pjesnikovog svevidećeg oka, Arsenije Piljagić koncentriše kaleme svojih pjevanja i mišljenja. Alegorijskim slikama, starinskim poetskim sentimentom i jednostavnošću u smislu transponovanja svojih vizija, Piljagić niže stihove opomene i tuge, evocirajući skorašnje istorijske događaje iz dva rata, jednog svjetskog i jednog "domaćeg". Tragični junak tih događaja bio je isti narod, narod kome pripada i sam pjesnik.

Dubinu i čistotu svoje poetike jednostavnosti i etične zapitanosti Piljagić je saobrazio dubini opšte tragedije, ali i dubini rane koju nosi. Interesantno je, i u isti mah dirljivo, kako je ovaj pjesnik komponovao svoju zbirku podijelivši je u tri poetsko-temporalna ciklusa: *Juče, Danas, Sutra*. U ciklusu *Sutra* nema ni jedne pjesme, već se na sivoj podlozi knjižnog lista nahodi veliki crveni upitnik! To pomalo plaši i zbunjuje čitaoca, jer ako smo (do sada) naučavali da se *Sutra* "porađa" iz *Juče* i *Danas*, sada najjednom upitnom postaje i naša prošlost i sadašnjost, s obzirspm na onaj pjesnikov upitnik i prijeteću prazninu i neizvjesnost koje "zrače" iz (naše) budućnosti. Jesmo li uopšte do sada živjeli, ima li nas danas, sada, i ovdje, kao da se pjesnik pita, upućujući tu nelagodu i nama, našem etičkom biću, ukoliko smo u njegovom posjedu. Pjesniku kao da je ponestalo daha i snage, kao da je zanijemio pred onim što je naslutio ili vidio (u) *Sutra*. Ni njegov starinski stih epsko-lirskog zamajca i ponosa, nije mogao da premosti tu strašnu provaliju.

U svijetu lažnih vrijednosti, obmana i prevara svakojakih, dirigovane uniformnosti i globalnog terora sa prekookeanskih strana, Piljagić na svome ostrvcu veze stihovani vezak, na *kozarskom platnu*, o istini i stradanju, prošlosti i sadašnjosti, sunovratu i bezizlazu, prkosu i nadi. Svevid je Piljagićevo dvoglavo božanstvo koje ga provodi kroz sve *danteovske krugove* istorije i savremenosti.

Preporučujem rukopis za štampanje.

U Banjaluci, 15. 4. 2006.

Andelko ANUŠIĆ

